

NACIONALNA KONKURENTNOST I REGIONALNI RAZVOJ U KONTEKSTU EU INTEGRACIJA

Prof. dr Jelena J. Stanković ¹

Rezime: Konkurentnost je višedimenzionalni koncept, određen nizom faktora, kao što su institucije, infrastruktura, makroekonomsko okruženje, tržište, ljudski kapital i tehnološki razvoj. Koncept nacionalne konkurentnosti prvenstveno se odnosi na istraživanje izvora održivog rasta i konkurentskih prednosti nacionalne ekonomije na globalnom tržištu. Međutim, savremeni pristup istraživanju konkurentnosti sve više povezuje pojmove nacionalne i regionalne konkurentnosti, ali konkurentnost privrede sa konkurentnošću preduzeća koja posluju unutar te privrede, a čije je poslovanje u velikoj meri uslovljeno eksternim faktorima proisteklim iz nivoa lokalnog ekonomskog razvoja i postojanja regionalnih razlika (ljudski kapital, regionalna infrastruktura, kapaciteti lokalnih institucija...).

Rad pruža komparativnu analizu nacionalne konkurentnosti Republike Srbije i zemalja Zapadnog Balkana, kao zemlja kandidata, ili potencijalnih kandidata za članstvo u EU u odnosu na konkurentnost zemalja Evropske unije, prema pokazateljima Globalnog indeksa konkurentnosti (Global Competitiveness Index - GCI). Takođe, poseban osvrt je dat analizi pojedinih parametara GCI koji se odnose na pitanja institucija, infrastrukture, (ne)adekvatnog obrazovanja, siromaštva, ali i inovativnih sposobnosti i tehnološkog napretka, koji su od posebnog značaja za stvaranje uslova za ravnomeran regionalni razvoj i decentralizaciju. Cilj rada je da pruži odgovor da li napredak nacionalne konkurentnosti Republike Srbije, u kontekstu strateškog cilja kakav je pridruživanje Evropskoj uniji, iztovremeno znači i stvaranje pouzdanog nacionalnog, unutar-državnog okruženja za smanjenje izuzetno izraženih regionalnih razlika, proces decentralizacije i sve nepovoljnije regionalne migracione trendove.

Glavne reči: Nacionalna konkurentnost, evropske integracije, institucije, obrazovanje, regionalni razvoj.

¹ Prof. dr Jelena J. Stanković Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet;
jelena.stankovic@eknfak.ni.ac.rs